

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Jana Dvořáka a soudců Jaroslava Vávry a Ondřeje Bartoše ve věci

žalobce: **P. B.**
zastoupený advokátem Mgr. Janem Kvapilem
sídlem Sakařova 1631, 530 03 Pardubice

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/90982-919, ze dne 31. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/94376-919, ze dne 2. 6. 2022, č. j. MPSV-2022/96634-919 a ze dne 7. 6. 2022, č. j. MPSV-2022/99305-919

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/90982-919 se zamítá.
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/94376-919 se zamítá.
- III. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2022, č. j. MPSV-2022/96634-919 se zamítá.

IV. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2022,

č. j. MPSV-2022/99305-919 se zamítá.

V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

VI. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Jana Kvapila se přiznává v částce 3.900 Kč.

Odůvodnění:

I. Napadená rozhodnutí

1. Žalobce se včasnou žalobou a jejím pozdějším doplněním domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označených čtyř rozhodnutí žalovaného.
2. Rozhodnutím označeným ve výroku I. tohoto rozsudku bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Pardubicích (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 4. 5. 2022, č. j. 34833/2022/PAB, kterým byla žalobci přiznána dávka mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytných nákladů ve výši 800 Kč dle § 36 a násl. zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“).
3. Rozhodnutím označeným ve výroku II. tohoto rozsudku bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 28. 4. 2022, č. j. 112518/22/PA, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo - elektrocolo dle § 9 a násl. zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením“).
4. Rozhodnutím označeným ve výroku III. tohoto rozsudku bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 5. 2022, č. j. 39819/2022/PAB, kterým nebyl přiznán příspěvek na živobytí dle § 21 a násl. zákona o pomoci v hmotné nouzi.
5. Rozhodnutím označeným ve výroku IV. tohoto rozsudku bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 5. 2022, č. j. 39908/2022/PAB, kterým nebyl přiznán doplatek na bydlení dle § 33 a násl. zákona o pomoci v hmotné nouzi.

II. Podstata věci

6. Žalobce žádal o mimořádnou okamžitou pomoc ve výši 65 000 Kč, v žádosti uvedl, že nezbytně potřebuje jízdní kolo. Dále uvedl, že potřebuje vymalovat, elektrické topení do koupelny, věšák na prádlo, pračku, ledničku, skříň do předsíně, boty, oblečení. K žádosti žalobce doložil darovací smlouvu ze dne 19. 9. 2011, kterou žalobce bytovou jednotku, kterou užívá (obývá) včetně veškerého jejího příslušenství, součástí, zařízení a vybavení, daroval společnosti ZOO Dvůr Králové a.s. Touto smlouvou bylo zároveň zřízeno věčné břemeno doživotního bydlení a užívání bytové jednotky včetně všech jejích součástí a příslušenství ve prospěch žalobce. Žalobce je dle smlouvy povinen provádět na své náklady řádně a včas obvyklou údržbu a běžné opravy bytové jednotky v rozsahu, aby byla zcela

zajištěna možnost bydlení a nedocházelo k nadměrnému opotřebení či snižování hodnoty bytové jednotky.

7. Správní orgán I. stupně přiznal žalobci mimořádnou okamžitou pomoc ve výši 800 Kč na pořízení jízdního kola. Žalovaný proti podanému odvolání v napadeném rozhodnutí ve vztahu k vymalování bytu, elektrickému topení v koupelně, skříní v předsíni a věšáku na prádlo uvedl, že je nezbytné, aby se žalobce obrátil se svými požadavky na současného vlastníka bytové jednotky, neboť lze presumovat, že případným zakoupením tohoto vybavení by mohlo dojít ke zhodnocení majetku třetí osoby, což dle zákona o pomoci v hmotné nouzi přípustné není a zároveň nejde o obvyklou údržbu a běžné opravy, které by byl žalobce povinen provést. Pračku a ledničku má žalobce zapůjčené od svého kamaráda.
8. Žalobce dále žádal o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku ve výši 82 990 Kč, a to na pořízení elektrokola. Správní orgány uzavřely, že elektrokolo není zařazeno mezi pomůckami, uvedenými na seznamu druhů a typů zvláštních pomůcek dle vyhlášky č. 388/2011 Sb., která je prováděcím právním předpisem k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením ve smyslu § 9 odst. 13 tohoto zákona. Není ani pomůckou srovnatelnou s motorovým vozidlem, které je jedinou pomůckou, zařazenou na seznamu, s níž by mohlo být elektrokolo srovnatelné.
9. Dále pak žalobce žádal o poskytnutí příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení. Správní orgány shodně po provedených výpočtech dospěly k závěru, že žalobci na tyto dávky nevznikl nárok, neboť výsledná výše těchto dávek byla záporná.

III. Shrnutí žaloby

10. Žalobce v žalobě a jejím doplnění navrhl, aby soud všechna napadená rozhodnutí zrušil a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.
11. Ve vztahu k rozhodnutí žalovaného ve věci mimořádné okamžité pomoci žalobce uvedl následující. Pokud jde o požadavek na vymalování bytu, pořízení skříně v předsíni, elektrického topení v koupelně a držáku na prádlo, jde o úpravy představující drobné opravy či obvyklou údržbu, kterou je povinen realizovat žalobce. Žalobce tedy nemá možnost dosáhnout těchto nutných úprav prostřednictvím vlastníka bytu. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že by pořízení těchto věcí představovalo zhodnocení věci třetí osoby. Pokud jde o pračku a ledničku, je to stát, kdo by žalobci měl zajistit možnost pořídit si základní vybavení domácnosti a nepřenášet zajišťování těchto potřeb na blízké osoby žalobce. Navíc dohoda o zapůjčení těchto věcí žalobci může být kdykoli odvolána nebo zrušena.
12. Ohledně rozhodnutí žalovaného ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku – elektrokolo žalobce žalovanému vytkl, že své rozhodnutí řádně neodůvodnil, když uvedl, že elektrokolo nelze považovat ani za pomůcku srovnatelnou s motorovým vozidlem. Není patrné, které vlastnosti elektrokola a motorového vozidla správní orgán porovnával. Elektrokolo poskytuje žalobci stejné benefity jako motorové vozidlo, tj. usnadňuje a zvyšuje mobilitu žalobce, umožňuje mu širší sociální styk, včetně snazší dosažitelnosti jednotlivých institucí, elektrokolo tedy je pomůckou srovnatelnou s motorovým vozidlem. Elektrokolo je pro žalobce vhodnou pomůckou i s ohledem na jeho zdravotní stav, což potvrzují doporučení ošetřujících lékařů žalobce.

13. Souhrnně ve vztahu k rozhodnutím žalovaného ve věcech příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení žalobce uvedl, že žalovaný měl zohlednit jako příjem žalobce invalidní důchod ve výši, která mu je skutečně vyplácena, nikoli ve výši přiznané.

IV. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě částečně zopakoval argumentaci obsaženou v napadených rozhodnutích a navrhl, aby zdejší soud žalobu zamítl. K žalobní námitce týkající se příspěvku na zvláštní pomůcku žalovaný uvedl, že pokud měl zákonodárce v úmyslu poskytnout zdravotně postiženým osobám pro zmírnění důsledků jejich zdravotního postižení a podporu sociální interakce příspěvek na motorové vozidlo, lze si jen stěží představit, že by se jednalo o elektrokoło, a to s ohledem na seznam zdravotních postižení, která poskytnutí motorového vozidla odůvodňují.

V. Jednání soudu

15. Žalobce ústy svého zástupce při jednání soudu setrval na tvrzeních, které uvedl především v doplnění žaloby. Elektrokoło považuje za pomůcku srovnatelnou s motorovým vozidlem. Umožní mu především širší sociální styk a kontakt s okolím, včetně dostupnosti lékařských zařízení. Elektrokoło má od lékařů doporučené. K výši posuzovaného příjmu uvedl, že je na místě vycházet z příjmu skutečného a nikoli z příjmu před srážkami. Nesouhlasí s tím, že žalovaný ve vztahu k dávce mimořádné okamžité pomoci vyšel z úvahy, že některými úpravami v bytu by došlo k zhodnocení majetku třetí osoby.

VI. Posouzení věci soudem

16. Soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v rozhodném znění (dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
17. Žaloba není důvodná.
18. Soud předně uvádí, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud níže opakovaně odkazovat na odůvodnění napadených rozhodnutí [viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47]. K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznámá, že soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19).

VI.a. Mimořádná okamžitá pomoc

19. Podle § 2 odst. 5 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi platí, že *za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby.*

20. Podle § 15 odst. 1 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi platí, že *při posuzování celkových sociálních poměrů příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi posuzuje také využívání jiného než vlastního majetku, které umožňují zpravidla osoby blízké.*
21. Podle § 37 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi platí, že *výše mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 5 písm. b) nebo c) se stanoví až do výše nákladů uvedených v § 2 odst. 5 písm. b) nebo c), s tím, že součet dávek poskytnutých podle každého z těchto ustanovení nesmí v rámci kalendářního roku překročit desetinásobek životního minima jednotlivce.*
22. V dané věci je třeba vyjít ze skutečnosti, že dávka mimořádné okamžité pomoci je dávkou nenárokovou, subsidiární. Je svým způsobem poslední záchrannou sítí systému sociální péče. Mimořádná okamžitá pomoc není založena na principu zajištění životního optima jednotlivce, nýbrž na poskytnutí nezbytně nutné finanční pomoci pro překonání určité tíživé sociální situace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Ads 84/2012-48). Vzhledem k nenárokovosti dávky je třeba, aby správní orgány v rámci správní úvahy pečlivě posoudily majetkové a sociální poměry, jakož i příjmy žadatele. Ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi ukládá žadateli povinnost osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu.
23. Jak správně podotkl žalovaný na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí ve věci mimořádné okamžité pomoci, výdaj, pro jehož pokrytí má být mimořádná okamžitá pomoc poskytnuta, musí být odůvodněný. Jde o situace, kdy v domácnosti absentuje nebo se zcela porouchá předmět, který je nezbytný pro zajištění základních životních potřeb a není nadále únosné v domácnosti fungovat bez takového konkrétního předmětu. Takový předmět tedy musí být pro žadatele z hlediska uspokojování základních životních potřeb nepostradatelný. Základnost daného předmětu pak znamená, že předmět má sloužit pouze k uspokojování základních životních potřeb žadatele – nemá sanovat jiné než základní životní potřeby. Současně se musí jednat o předmět charakteru dlouhodobé potřeby. Správní orgán též hodnotí, zda porušením předmětu nedojde ke zhodnocení majetku třetí osoby.
24. Ohledně pořízené nového elektrického topení v koupelně se soud ztotožňuje vzhledem k charakteru tohoto předmětu se závěrem žalovaného, že by se již patrně nejednalo o obvyklou údržbu nebo běžnou opravu, kterou je dle shora uvedené darovací smlouvy povinen provést na své náklady řádně a včas žalobce a že výměnou zařízení by mohlo dojít ke zhodnocení majetku třetí osoby. V tomto ohledu je tedy namístě, aby se žalobce obrátil na současného vlastníka bytové jednotky. Soud v dané věci odkazuje na obdobné použití nařízení vlády č. 308/2015 Sb. ze dne 26. října 2015, o vymezení pojmů běžná údržba a drobné opravy související s užíváním bytu.
25. Pokud pak jde o vymalování bytu a skříní v předsíni, je vhodné zdůraznit, že vymalování bytu a odstranění vady skříně v předsíni nebo pořízení nové skříně není nezbytné pro zajištění základních životních potřeb žalobce. Nejedná se tak o výdaje, které by odůvodnily přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci. Totéž platí, pokud jde o věšák na prádlo. Žalovaný tedy nepochybil, pokud ani v tomto ohledu nepřiznal žalobci nárok na mimořádnou okamžitou pomoc.
26. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobce má pračku a ledničku k dispozici na základě smlouvy o zápůjčce uzavřené s osobou, kterou žalobce označuje jako svého kamaráda. Pračka a lednička tedy v domácnosti žalobce nechybí, žalobce zároveň netvrdí a ani

z provedeního šetření nevyplynulo, že by tyto předměty byly porouchány. Samotná skutečnost, že žalobce má tyto předměty k dispozici pouze na základě smlouvy o zápůjčce, která může být zapůjčitelem kdykoli vypovězena, není důvodem pro poskytnutí mimořádné okamžité pomoci.

27. Žalobce dále nesouhlasí s výší přiznané mimořádné okamžité pomoci z důvodu, že částka ve výši 800 Kč mu umožní dle jeho tvrzení pořídit si pouze kolo nespolehlivé. Je třeba zdůraznit, že pečlivé posouzení nároku na dávku ze strany orgánů pomoci v hmotné nouzi má na jedné straně zajistit, aby případně přiznaná dávka byla s to pokrýt žadatelem tvrzené a správním orgánem ověřené náklady a zároveň na druhé straně vyloučit přiznání dávky ve vyšší částce, než jakou žadatel na úhradu konkrétních nákladů fakticky potřebuje, tedy zamezit plýtvání prostředků státního rozpočtu. Správními orgány bylo zjištěno, že pánské jízdní kolo je možné si pořídit na internetových stránkách www.sbazar.cz v lokalitě Pardubice již za 700 Kč. V souzené věci byla částka ve výši 800 Kč žalobci přiznána především s přihlédnutím k deklarovaným zdravotním omezením a potřebám žalobce a také k tomu, že mu bylo v minulosti jízdní kolo zřejmě odcizeno. Tato částka byla žalobci přiznána i přesto, že jízdní kolo nelze považovat za předmět dlouhodobé potřeby, který je nezbytný pro zajištění základních životních potřeb a bez jehož existence nelze v domácnosti fungovat (str. 7 napadeného rozhodnutí ve věci mimořádné okamžité pomoci). Vzhledem k těmto skutečnostem se jeví poskytnutá částka ve výši 800 Kč na zakoupení jízdního kola jako zcela adekvátní.
28. Soud tak vzhledem ke shora uvedenému neshledal žalobu v rozsahu výroku I. rozsudku důvodnou.

VI.b. Příspěvek na zvláštní pomůcku

29. Podle § 9 odst. 1 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením platí, že *nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.*
30. Podle § 9 odst. 2 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením platí, že *nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.*
31. Podle § 9 odst. 13 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením platí, že *seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených osobám se zdravotním postižením uvedeným v příloze tohoto zákona, na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek, stanoví prováděcí právní předpis.*
32. Podle § 9 odst. 14 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením platí, že *při rozhodování o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku, která není uvedena v seznamu podle odstavce 13, se posuzuje, zda je tato konkrétní zvláštní pomůcka z hlediska využití srovnatelná s druhy a typy zvláštních pomůcek uvedenými v seznamu podle odstavce 13.*
33. Mezi účastníky řízení není sporné, že elektrokolo není zařazeno mezi pomůckami, uvedenými na seznamu druhů a typů zvláštních pomůcek dle vyhlášky č. 388/2011 Sb.,

která je prováděcím právním předpisem k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením ve smyslu § 9 odst. 13 tohoto zákona. Stejně tak mezi účastníky není sporné, že jedinou pomůckou, zařazenou na seznamu, s níž by mohlo být elektrokolo srovnatelné, je motorové vozidlo. Předmětem sporu tedy je, zda je elektrokolo pomůckou srovnatelnou s motorovým vozidlem.

34. Příspěvek na zvláštní pomůcku je dávkou, která nemá za cíl kompenzovat náklady na péči o adresáty ani zlepšení jejich zdravotního stavu, ale jde o účelově vázaný příspěvek, který je při splnění zákonem stanovených podmínek určen na konkrétní pomůcky. Jde o jednorázovou úhradu zvláštních pomůcek, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Pokud pak jde o příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na zakoupení motorového vozidla, jedná se o peněžitou dávku poskytovanou osobám se zdravotním postižením určenou ke zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení a k podpoře jejich sociálního začleňování. Jde o dávku přiznávanou na základě individuálních potřeb zdravotně postižené osoby (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2015, č. j. 9 Ads 320/2014-38).
35. Je nutno zdůraznit, že příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na zakoupení motorového vozidla je možno poskytnout právě jen na takovou pomůcku srovnatelnou z hlediska svého využití s motorovým vozidlem, která je způsobilá naplnit uvedený účel příspěvku na zvláštní pomůcku, kterým je zmírnění sociálních důsledků zdravotního postižení adresáta a podpora jeho sociálního začleňování. V případě elektrokola se mívá s rozumným pojetím věci, že by tato věc mohla v případě osoby s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardací charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu tento účel naplnit. Na tom nic nemění skutečnost, že žalobci používání elektrokola doporučili ošetřující lékaři.
36. Elektrokolo není pomůckou srovnatelnou s motorovým vozidlem již ze samotné povahy věci, soudu proto není zřejmé, jaká kritéria měl žalovaný při posouzení této otázky vzájemně porovnávat, jak žalobce uvádí. Pokud tedy žalovaný na str. 3 napadeného rozhodnutí ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku uvedl, že elektrokolo nelze považovat za zvláštní pomůcku ve smyslu zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, protože všechny zvláštní pomůcky musí splňovat technické normy pro přepravu osob se zdravotním postižením, o což v projednávané věci nejde, odůvodnil své rozhodnutí dostatečně a s ohledem na shora uvedené věcně správně.
37. Soud nemá žalobu za důvodnou ani ve vztahu k rozhodnutí uvedenému ve výroku II. rozsudku.

VI.c. Příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení

38. Podle § 9 odst. 1 písm. b) bodu 3. zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném do 30. 6. 2022, platí, že *pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 80 % příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění.*
39. Podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi platí, že *příjem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů*

na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, ale dotyčná osoba takové náklady prokazatelně vynakládá, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře.

40. Rozsah soudního přezkumu je ve věcech příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení žalobními body omezen pouze na posouzení otázky, zda správní orgány při posouzení nároku na tyto dávky měly zohlednit jako příjem žalobce invalidní důchod v jeho přiznané výši nebo ve výši, která je žalobci skutečně vyplácena.
41. Z obou napadených rozhodnutí, vztahujících se k žádanému příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení, je zřejmé, že žalovaný vyčíslil příjem žalobce v rozhodném období v souladu s § 9 odst. 1 písm. b) bodem 3. zákona o pomoci v hmotné nouzi ve znění účinném do 30. 6. 2022 na částku 13 176,53 Kč. Tato částka představuje 80 % z průměrného příjmu žalobce za období leden až březen 2022 bez odečtení exekučních srážek. V případě příspěvku na živobytí pak žalovaný příjem snížil dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi o přiměřené náklady na bydlení žalobce, které vyčíslil na částku 3 952,96 Kč.
42. Příjem vypočtený podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi nepředstavuje reálný příjem osoby, ale výsledek matematické operace zohledňující právní úpravu v § 9 odst. 1 a odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2019, č. j. 2 Ads 39/2019-35, bod 12). Jak žalovaný správně uvedl na str. 5 obou napadených rozhodnutí ve věcech příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení, zákon o pomoci v hmotné nouzi nepředpokládá krácení příjmu o případné srážky z důvodu vedeného exekučního řízení. Příjem žalobce byl tedy určen na částku 13 176,53 Kč v souladu s § 9 odst. 1 písm. b) bodem 3. zákona o pomoci v hmotné nouzi ve znění účinném do 30. 6. 2022 a námitka žalobce je proto nedůvodná.
43. Soud tak žalobu neshledal důvodnou ani v rozsahu výroků III. a IV. rozsudku.
44. Závěrem soud uvádí, že vhodnost, účelnost či sociální spravedlnost právní úpravy soud (a to ani Ústavní) neposuzuje, neboť tyto úvahy nepřísluší soudům, nýbrž zákonodárci, na něhož se musí případně žalobce se svými podněty obrátit. Jedná se totiž o otázky v podstatě politické, kam primárně spadá celá oblast tzv. sociálních práv (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 2/08, bod 78; a ze dne 20. 5. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08, bod 90). Soud chápe značné zdravotní problémy a z nich vyplývající omezení v běžném životě, kterým žalobce čelí. Soud však neshledal v postupu správních orgánů pochybení, která by způsobila nezákonnost přezkoumávaných rozhodnutí a měla vést k jejich zrušení.
45. Závěry správních orgánů, které jsou předmětem přezkumu soudem, odpovídají právní úpravě a judikatuře Nejvyššího správního soudu. Pokud jde o žádost žalobce o umožnění euthanasie, soud uvádí, že tímto není oprávněn se zabývat, neboť posouzení takové žádosti nespadá do pravomoci správního soudu. Nadto soudu je z úřední činnosti známo, že žalobcův (hojně opakovaný) požadavek na umožnění euthanasie je již projednáván přinejmenším jedním jiným soudním řízením (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 24 Cdo 2237/2022, ze dne 17. 8. 2022).

VII. Závěr a náklady řízení

46. Soud z výše uvedených důvodů shledal námitky uplatněné žalobcem nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu výroky I., II., III. a IV. podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
47. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
48. Ustanovenému zástupci žalobce soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení, sepsí doplnění žaloby a účast při jednání soudu ve výši třikrát 1 000 Kč [§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „vyhláška“); k výši odměny za každý úkon právní služby viz § 9 odst. 2 a § 7 bod 3. vyhlášky], k nimž náleží náhrada hotových výdajů ve výši třikrát 300 Kč (§ 13 odst. 4 vyhlášky). Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 3 900 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu soudu.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 14. prosinec 2022

JUDr. Jan Dvořák v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. L. M.

předseda senátu